

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2021-401

3.5.2021

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – hvem er eier? – solgt i 2007? – disp. – helsesituasjon.

Klager ble ilagt gebyr for perioden 1.12.18–25.3.20. Klager ble oppført som eier av kjøretøyet i Motorvognregistret den 15.3.05, og det ble oppført som uforsikret den 18.3.05. Det ble ikke tegnet ny forsikring før kjøretøyet ble avregistrert 26.3.20. Klager fremmet klage mot gebyret og anførte at kjøretøyet hadde blitt solgt i 2007. Klager fremla tapsmelding og bekreftelse på anmeldt forhold til politiet, samt vedtak om innvilgelse av administrativ avregistrering. Videre anførte klager at det subsidiært måtte gis dispensasjon grunnet hans helsesituasjon og fremla en legeattest hvor det fremgikk at klager var ufør. Trafikksforsikringsforeningen opprettholdt gebyrileggelsen og anførte at eierforholdene i Motorvognregisteret måtte legges til grunn, herunder at klager var eier av kjøretøyet i gebyrperioden. Nemnda kom til at klager ikke hadde sannsynliggjort at han ikke var eier i gebyrperioden. Nemnda kom videre til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret, og fremhevet bl.a. at opplysningene som klager selv hadde gitt tilsa at klager hadde mulighet til både å avklare eierforholdet og eventuelt søke avregistrering av kjøretøyet i god tid før gebyret ble ilagt. Videre fremhevet nemnda at Trafikksforsikringsforeningen hadde sendt flere gebyrkrav til klager, og at klager selv måtte bære ansvaret for gebyrets størrelse, og at den manglende aktiviteten for å redusere gebyret kunne ikke lede til dispensasjon.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17a for kjøretøy med registreringsnummer (...).

Klager ble oppført som eier av kjøretøyet i Motorvognregisteret den 15.3.05. Kjøretøyet ble uforsikret den 18.3.05 og har vært oppført som uforsikret siden.

Gebyrordningen for uforsikrede kjøretøy trådte i kraft den 1.3.18. Da kjøretøyet var oppført som uforsikret etter ikrafttredelsen av gebyrordningen, ila Trafikksforsikringsforeningen klager den 4.12.18 et gebyr. Gebyret løp fra 1.12.18.

Den 26.3.20 ble kjøretøyet oppført som avregistrert. Gebyret løp frem til denne datoen, og total gebyrperiode er f.o.m. 1.12.18 t.o.m. 25.3.20.

Klager fremmet klage mot gebyret samme dag som kjøretøyet ble avregistrert, altså den 26.3.20. I klagene redegjorde klager bl.a. for at kjøretøyet hadde blitt solgt i 2007, uten at salgsmelding hadde blitt levert til Statens vegvesen. Vedlagt klagene fulgte kopi av utfylt tapsmelding, bekreftelse på anmeldt forhold datert 27.3.20 samt underretning fra politiet om saken var henlagt. Senere ble også vedtak fra Statens vegvesen om administrativ avregistrering sendt til

Trafikkforsikringsforeningen. Det fremgikk av vedtaket fra Statens vegvesen datert 3.4.20 at kjøretøyet var administrativt avregistrert i. h. h. t. klagers søknad datert 26.3.20.

I sitt krav om nemnd har klager fremlagt en legeattest datert 22.3.21, hvor det fremgår at:

Her ved med det bekreftes at pas er uføretrygdet fra 2010

Klager har avvist at det er grunnlag for å illegge gebyr og anført at kjøretøyet ble solgt i 2007. Klager var derfor ikke eier av kjøretøyet etter 2007 og dermed verken forsikrings- eller gebyrpliktig. Kjøretøyet ble solgt ved hjelp av familie grunnet klagers helsesituasjon, men det ble ikke fylt ut salgsmelding ved salget. Klager vet ikke hvor kjøretøyet per d.d. befinner seg eller hvem som eier det.

Klager har videre redegjort for at han var i kontakt med Statens vegvesen angående saken for noen år tilbake, og at han etter dette trodde forholdet var ordnet opp i. Det har likevel påløpt gebyrer i perioden, samt inkassosalær.

Videre har klager anført at det subsidiært må gis dispensasjon for gebyret grunnet hans helsesituasjon. Grunnet klagers helsesituasjon foresto han ikke selv salget i 2007, og han har i ettertid vært i den tro at det hadde blitt sendt inn salgsmelding ved salget. Helsesituasjonen var slik årsaken til at klager urettmessig har blitt oppført som eier av et uforsikret kjøretøy. Klager er også 100 % ufør, og han har fremhevet at han som følge av dette, og sykdommen, har en krevende økonomisk situasjon.

Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at eierforholdene i Motorvognregisteret må legges til grunn, altså at klager var eier av kjøretøyet i perioden. Det fremgår ikke av Motorvognregisteret at kjøretøyet har blitt solgt eller avregistrert forut av den 26.3.20.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Sekretariatet har i sin uttalelse av 15.2.21 til klager gitt en grundig gjennomgang av hvordan begrepet "eier" skal forstås i bilansvarslova § 15 og § 17 a og hva som skal til for at den som er registrert i Motorvognregisteret, likevel ikke skal anses for å være eier og derved ikke pliktig til å forsikre kjøretøyet. Nemnda viser til denne redegjørelsen og slutter seg også til sekretariatets vurdering om at klager ikke har sannsynliggjort at han ikke var eier i gebyrperioden.

Nemnda legger således til grunn at gebyret er korrekt ilagt.

Spørsmålet blir så om det kan gis dispensasjon, helt eller delvis, for det ilagte gebyret på grunn av de faktiske omstendigheter som klager har påberopt.

Bilansvarslova § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9, bestemmer at gebyret kan ettergis helt eller delvis "dersom brudd på plikten til å tegne forsikring må anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll". Det fremgår av forarbeidene at begrepet "forhold" omfatter alle forhold innenfor den enkeltes "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Forhold som man selv kan påvirke, ligger innenfor "kontrollsfæren". Dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og klager har bevisbyrden for at forholdene var slik at han ikke kunne påvirke dem.

Klager har for det første vist til at kjøretøyet ble solgt på et tidspunkt da han var kritisk syk og ute av stand til å ta ivareta sine egne interesser. Salget ble foretatt av hans tidligere kjæreste, og han regnet med at salgsmelding ble skrevet fordi han ikke hørte om noe annet.

Selv om selve salget forgikk uten at klager kan klandres for manglende salgsmelding, viser nemnda til at salget ifølge klager foregikk i 2007. Klager ble etter hvert klar over salget, og han kan da i den

etterfølgende tid klandres for ikke å ha gjort undersøkelser for å bringe på det rene hvem som kjøpte kjøretøyet og om det var skrevet salgsmelding som i mangel av fullmakt var avhengig av hans underskrift. Hans henvendelse til Statens vegvesen kan ikke ha vært særlig grundig, idet et enkelt søk i registeret ville ha vist at han fortsatt sto som eier. Gebyrordningen ble først innført 1.3.18, og ordningen ble omtalt i alle riksmidlene. Dette burde igjen ha ført til undersøkelser fra klager, og klager ville i så fall ha hatt god tid til å ordne forholdet gjennom for eksempel å avregistrere kjøretøyet.

Derne har klager vist til at han har vært alvorlig syk og er uføretrygdet. Klager skriver selv at han "har hjelp til å betale regninger og lignende". Dette viser, slik nemnda ser det, at klager har nødvendig hjelp til å ordne sine økonomiske forhold. Han har også selv eller ved hjelp søkt avregistrering av kjøretøyet slik det fremgår av fremlagt innvilgelsesbrev 3.4.20 fra Statens vegvesen. Opplysningene som klager selv har gitt, viser, etter nemndas syn, at klager har hatt mulighet til både å avklare eierforholdet og eventuelt søke avregistrering av kjøretøyet i god tid før gebyret ble ilagt.

Gebyret er løpende og gjelder for perioden 1.12.18–5.3.20. Det beløper seg ifølge klager til mer enn kr 40 000. Gebyret ble varslet i brev 4.12.18. I varslet er det tydelig opplyst om hva man kan gjøre for å stoppe gebyret. Ett av alternativene er avregistrering. Nye varsler med de samme opplysningene er sendt klager regelmessig i gebyrperioden, og nemnda har derfor vanskelig for å forstå at klager ikke tok aktive skritt for å stoppe gebyret på et langt tidligere tidspunkt. Klager må selv bære ansvaret for gebyrets størrelse, og manglende aktivitet for å redusere gebyret kan ikke lede til at det gis dispensasjon.

Nemnda er etter dette kommet til at klagen ikke kan føre frem, og klager plikter da å betale gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).